

תכנון יחידת הוראה המשלבת בין שפת התאטרון לטרגדיה

מיכל פלח

מהלך הוראה זה כולל "שלד" המפרט את מהלך ההוראה הכללי, דפי הסבר ומחווניים לשימוש בשלושה כלים: מפת חשיבה, עיצוב כרוז ועיצוב תכנייה.

יחידת הוראה המשלבת את שפת התאטרון באמצעות הטרגדיה "אותלו"

מס שיעור	נושא	תכנים	מטרות	תוצר
1-2	הכנה לקראת קריאת המחזה	התלמידים יחפשו תמונות ואימגיים לפי שם המחזה בעברית ובאנגלית וינסו לשער מה הנושאים שהמחזה מעלה. במהלך הצפייה בתמונות המורה תסביר לתלמידים על פענוח התמונות, השימוש בהשראות ובדימויים ויזואליים	<u>ידע</u> : דימוי חזותי, השראה <u>מיומנויות</u> : חיפוש במאגרי האינטרנט, הצגת פרזנטציה. <u>הרגלים</u> : עבודה בזוגות,	מטלה זוגית: התלמידים יבחרו תמונה אחת שמצאו ברשת ואהבה, יציגו אותה מול כל הכיתה ויסבירו את הדימויים והנושאים שהיא מציפה
3-6	קריאת המחזה	קריאה בתפקידים של תמונות מהותיות להבנת העלילה. (התלמידים יקראו את שאר התמונות בבית.) היכרות הדמויות, רצונותיהם ומאפייניהם	<u>ידע</u> : מאפייני הטרגדיה, המהלך הטרגי, הגיבור הטרגי, היבריס, קתריזיס, אירוניה דרמטית. אפיון דמויות <u>מיומנויות</u> : קריאה, ניתוח פרשני, הוצאת מידע רלוונטי מהטקסט, עיצוב דף באתר. <u>הרגלים</u> : עבודה בזוגות, הקשבה,	מטלה זוגית: עיצוב דף "פייסבוק" באמצעות אתר fakebook של אחת הדמויות, הכולל: תמונה, תמונת רקע, שיר שהעלתה הדמות, מחשבות והגיגים.
7-8	מפת חשיבה	התלמידים יתחלקו לקבוצות ויבחרו שאלה פוריה. היכרות עם האתר xmind, ועם המושג "מפת חשיבה". הדגמה באמצעות מחזה אחר שנלמד בעבר (בית בובות)	<u>ידע</u> : שימוש במפת חשיבה לפיתוח רעיון. <u>מיומנויות</u> : הפקת שאלה פוריה, פירוק השאלה לשאלות ונושאים אחרים במפת החשיבה <u>הרגלים</u> : עבודה בקבוצות	מטלה קבוצתית: כל קבוצה תגיש מפת חשיבה קבוצתית על המחזה "אותלו" הנובע מהשאלה הפורייה שבחרו
9-10	פרשנות	מהי פרשנות? דוגמאות באמצעות הפקות שונות של מחזה שנלמד בעבר (הקמצן או בית בובות)	<u>ידע</u> : פרשנות בימתית, מרכיבים בימתיים, אמירה. <u>מיומנויות</u> : ניתוח תמונה בימתית באמצעות שימוש בשפת התאטרון -	עבודה קבוצתית: כל קבוצה תציג את הפרשנות שלה למחזה בהשראת מפת החשיבה.

	מרכיבים בימתיים ודרמטיים, <u>הרגלים</u> : עבודה בקבוצות			
11-12	הכנת כרזה	היכרות עם האתר https://pixlr.com/edito <u>r/</u> היכרות עם pinterest	ידע: שימוש בתוכנת עריכה, היכרות עם הדמויות, עלילת המחזה, הקונפליקטים <u>מיומנויות</u> : חיפוש תמונות באינטרנט. הרגלים: עבודה בקבוצות, דיאלוג קבוצתי	מטלה קבוצתית: התלמידים יעצבו כרזה להצגה האמצעות שימוש ב pixler
13	תכניה - היכרות	היכרות עם תכניות מסוגים שונים, אילו תכנים יש בכל תכניה, ומה ניתן להסיק מכך על הפרשנות?	ידע: מהי תכניה, חלוקה פנימית של תכניה על סוגיה השונים, פרשנות כעיצוב. <u>מיומנויות</u> : ניתוח, הסקת מסקנות. <u>הרגלים</u> : עבודה בצוות, הקשבה, דיאלוג ככלי להתמודדות עם חילוקי דעות	מטלה קבוצתית: התלמידים יבחרו את סוג התכניה המועדף עליהם, שמתאים גם לפרשנות הבימתית שלהם
14-16	תכניה - ביצוע	התלמידים יכירו את אתר ROOJOOM יאספו חומרים ויעצבו תכניה בהתאם למפת החשיבה והפרשנות.	ידע: שימוש בתכנת רוג'ום ליצירת תכניה, שימוש בכלים אינטרנטיים <u>מיומנויות</u> : הבעה בעל פה, הסבר רעיון מנומק <u>הרגלים</u> : עבודת צוות, חלוקה שיוויונית של מטלה קבוצתית.	מטלה קבוצתית: הצגת התכניה הסופית מול הכיתה.

דפי הסבר ומחווניים:

דף הסבר לעבודה על מפת חשיבה:

בהמשך לנלמד בכיתה, התחלקו לזוגות והכינו מפת חשיבה למחזה "אותלו".

1. השתמשו באחד מהאתרים הבאים: Popplet , Xmind
2. בשלב זה אל תסננו דבר! הוסיפו למפת החשיבה כל דבר העולה בראשכם: דימויים, מילים, תמונות, משפטים, שאלות ועוד.
3. התמקדות בצורה – נסו לקשר בין רעיונות ותתי רעיונות. חשבו מה צריך להיות קרוב יותר למרכז המפה, ומה לשוליים, האם ניתן לבטא באמצעות גודל או הדגשה את חשיבות הרעיון/הנושא
4. צבע – הוסיפו צבעים שיכולים לתמוך ברעיון, או לבטא הקשר מסויים.
5. שמרו את המפה כקובץ והציגו אותה בפני הקבוצות האחרות בכיתה.

מחון להגשת מפת חשיבה:

ימ"ה	קריטריון	ניקוד
ידע	הכרות עם תכני המחזה	15
	זיהוי קונפליקטים במחזה	15
	יצירת הקשר לאסוציאציות נבחרות	10
מיומנויות	שימוש במאגרי מידע שונים	10
	עבודת צוות	15
	הבעה בעל פה	15
הרגלים	אסתטיקה בהגשה	10
	נקיטת יוזמה	10

משימה לעיצוב הכרזה

בהמשך לנלמד בכיתה, צרו כרזה (פוסטר) להצגה של אותלו בהתאם לפרשנות שלכם.

1. יש להגיש את המטלה בקבוצה של 2-4 תלמידים
2. יש להשתמש באתר **pixler** לביצוע המטלה
3. השתמשו בתמונות שמצאתם ברשת או בתמונות שצילמתם בעצמכם.
4. עצבו את הכרזה, בהתאם לתמונות ולדימויים שבחרתם
5. בחרו גופן שמתאים לבחירות שלכם.
6. שמרו את הקובץ והציגו אותו לשאר הקבוצות בשיעור הבא. (נמקו את הבחירות והסבירו על תהליך העבודה)

מחווון למשימת עיצוב הכרזה

רמת ביצוע טעונת שיפור (נקודות)	רמת ביצוע בינונית (נקודות)	רמת ביצוע סבירה (נקודות)	רמת ביצוע גבוהה (נקודות)	קריטריון	ימ"ה
0-10	5-10	10-12	12-15	היכרות עם הדמויות	ידע
0-10	5-10	10-12	12-15	היכרות עם עלילת המחזה	
0-10	5-10	10-12	12-15	יצירת הקשר לאסוציאציות נבחרות	
0-10	5-10	10-12	12-15	שימוש במאגרי מידע שונים	מיומנויות
0-4	4-6	6-8	8-10	עבודת צוות	
0-4	4-6	6-8	8-10	הבעה בעל פה	
0-4	4-6	6-8	8-10	אסתטיקה בהגשה	הרגלים
0-4	4-6	6-8	8-10	נקיטת יוזמה	

הסבר על מטלת עיצוב התכנייה

עליכם לערוך ולעצב מיני תכנייה באמצעות שימוש באתר **ROOJOOM** למחזה "אותלו" שאותו למדנו.

שלבי העבודה:

שלב ראשון – תכנון ראשוני:

עיינו שוב בפרשנות שלכם במטלת עיצוב הכרזה.

חשבו: מה לדעתכם הכרחי בתכנייה שלכם, ומה יכול לתרום. ערכו רשימה של הדברים, הסבירו מדוע לדעתכם זה הכרחי / תורם, והגישו את מסקנותיכם.

שלב שני – תכנון מפורט:

אספו תכנים וצורות שונות שיכולות לענות על הצרכים העולים מהחלק הראשון. נסו לשאול:

- אילו תכנים אני אכניס לתכנייה
- אילו תמונות/דימויים אכניס לתכנייה
- הגישו תכנית מפורטת הכוללת את ראשי הפרקים והסבר קצר על כל דף בתכניה.

שלב שלישי – ביצוע: בשלב זה תוציאו לפועל עותק של התכנייה על פי התכנון.

מחווון להערכת מטלת עיצוב התכנייה

שלבים		קריטריון	ניקוד
שלב 1	20%	ידע	קשר למחזה
			בחירה של סוגי תכנים רלוונטים
	מיומנות	הסבר משכנע על הבחירות	
		הרגלים	עמידה בזמנים
שלב 2	50%	מיומנות	בחירה של תכנים רלוונטיים
			גיוון באמצעים של התכנייה
			קשר לרעיון המרכזי
		הרגלים	עמידה בזמנים
שלב 3	30%	מיומנויות	עיצוב תכני
			עיצוב אסתטי
		הרגלים	עמידה בזמנים
			עבודה מסודרת